

Ця невелика книга задумана і частково написана чудовою людиною - Борисом Георгійовичем Александровим, з яким я мав щастя працювати і дружити недовгі 32 роки.

Борис Александров був унікальною людиною, справжнім вченим, прекрасним і різностороннім дослідником, вірним заповіту своїх вчителів, який цікавився багатьма розділами морських наук. Буквально всі аспекти біології моря Борис Александров знав до найдрібніших деталей. З дитинства він мріяв займатися наукою, і втілював свою мрію згідно з усіма канонами класичної школи морських біологів, робив це із задоволенням і особливим, притаманним йому шармом.

Усі його наукові праці - книги, статті, виступи, - вирізнялися досконалістю, заснованою на глибоких знаннях та аналізі дуже великої бази даних. Це була його улюблена справа, і віддавався він їй з усім своїм по-справжньому безмежним ентузіазмом.

Варто зазначити, що Борис Александров разом зі своїм вчителем Ювеналієм Зайцевим, який, на жаль, також пішов з життя на місяць пізніше, були активними популяризаторами науки і доступною мовою пояснювали складні природні процеси та явища, що відбуваються у Чорному морі. Завдяки цим двом небайдужим людям у чорноморських країнах з'явилася велика кількість якісних телевізійних програм, візуальних матеріалів та публікацій про Чорне море. Неможливо переоцінити внесок Ювеналія Зайцева та Бориса Александрова у просвіту широких мас населення.

Ця книга - ще одне підтвердження таланту Б.Г. Александрова. Багато хто вивчав Чорне море, описував цікаві факти і неочікувані явища, але Борису Георгійовичу вдалося зробити це так, що «відірватися» від його розповідей просто неможливо. Його друзі та колеги доповнили і дописали те, що Борис завершити не встиг.

Як гірко усвідомлювати, що Чорне море втратило двох своїх захисників, вірних творців і видатних дослідників, Ю.П. Зайцева і Б.Г. Александрова. Мало таких людей, які були б настільки віддані своїй справі, вірно і послідовно втілюючи в життя те, чому вони вирішили присвятити життя.

Нехай ця книга буде даниною пам'яті їм, допоможе відкрити деякі секрети дивовижного Чорного моря, а нове покоління надихне на його вивчення та збереження.

*Володимир Мамаєв,
Програма розвитку Організації Об'єднаних Націй*

З усіма викладеними главами монографії можна ознайомитися на <http://emblasproject.org/book>

